

**SOPRONI
EGYETEM**

**FAIPARI MÉRNÖKI ÉS
KREATÍVIPARI
KAR**

**ALKALMAZÁSTECHNOLÓGIAI KUTATÁSOK A HAJLÉKONYFALÚ CSOMAGOLÓANYAGOK
FLEXOGRÁFIAI NYOMTATÁSÁNAK PRE-PRESS FOLYAMATAIBAN**

Maňúrová Klaudia

Tézisfüzet

Témavezetők: Joóbné Dr. Preklet Edina és Dr. habil. Horváth Csaba

Soproni Egyetem

Cziráki József Faanyagtudomány és Technológiák Doktori Iskola

Faipari Mérnöki és Kreatívipari Kar

Doktori program: F4 Rosttechnikai és nanotechnológiai tudományok

Tudományág: anyagtudomány és technológiák

Sopron

2025

1. Bevezetés, motivációk

A nyomtatott csomagolóanyagok piaca a XXI. század első évtizedeiben folyamatosan és erőteljesen fejlődött és fejlődik, aminek a mozgatórugói a vevői preferenciák változása, és az új nyomtatási technológiák lehetőségeiből fakadó előnyös megoldások, a kommunikáció új világa és kapcsolódó eszközei.

A doktori disszertációt megalapozó kutatás induló céljaként az egész flexográfiai nyomtatási folyamat vizsgálatát foglalmaztuk meg. Az ok az volt, hogy a munkahelyem ennek a technológiai láncnak csak egy - igaz nagyon fontos – eleme, de a valódi eredmény, a nyomat más cégeknél keletkezik. Így csak a teljes és együttes vizsgálatok hozhatnak hasznos kutatási eredményeket. Így a kutatás első lépése átfogó tájékozottság és ismeret megszerzése volt arról a világról, amelyre az vonatkozik.

A doktori disszertációm téziseit egy kérdőíves felmérés eredményeire alapoztam. Ebben a kutatási lépésben feltérképeztem a magyarországi flexónyomdákat, melyek flexibilis csomagolóanyagok gyártásával, illetve címkenyomtatással foglalkoznak. A flexó nyomtatás előbb említett két szegmensre technológiailag hasonlatos egymáshoz, ezért kutatás erre a két szegmensre fókuszált. A hullámkarton flexóval történő nyomtatása teljesen eltérő körülményeket és paramétereket igényel, ezért e szegmenssel az értekezés csak érintőlegesen foglalkozik. A nyomdától kapott válaszok összegzése alapján kerültek kijelölésre a kutatni szándékozott témakörök, mivel olyan kérdésfeltevésekre kerestük a válaszokat, a melyek valós környezetből származnak és valós problémákra keresik a megoldást.

Doktori értekezésünkben tehát azt a célt próbáljuk megvalósítani, hogy a szakma által feltett többértékű kérdésfeltevésekre adjon potens a válaszokat.

2. A kutatómunka célja

A kutatási munka célja napjaink flexó nyomtatásában alkalmazott eljárások lehetőségeinek vizsgálata az optimalizálás, standardizálás és hatékonyságnövelés szempontjából. A cél olyan alkalmazástechnológiai vizsgálatok kivitelezése, melyek hatékonyabbá tehetik a hajlékonyfalú csomagolóanyagok nyomtatását megelőző nyomdaipari előkészítő folyamatokat.

A közép-európai régióban Magyarország tekintélyes flexó nyomtatási potenciállal rendelkezik. Számos nyomdaipari vállalkozás található az országban, a nemzetközi multinacionális vállalatoktól kezdve egészen a regionálisan működő kis családi vállalkozásokig. Ezek a vállalatok ma már nem csak belföldre, hanem külföldre is szállítják termékeiket.

A csomagolóanyag ipar minden szegmensében működnek gyártók Magyarországon. Flexó nyomtatási technológiával nagyrészt a flexibilis fogyasztói és ipari csomagolások, a címkék és a hullámkarton készülnek - ez a három kategória az összes csomagolóanyag több mint 60%-át teszi ki (Horváth, Koltai 2019).

A doktori munka közvetett céljai közé tartozik a magyarországi flexónyomdák és nyomdai beszállító cégek áttekintése és a tervezett kutatás témájához fűződő hozzáállásuk felmérése. A felmérést nyomdaipari kérdőív segítségével valósítottuk meg. A további kutatási feladatok megvalósításához az aktuális nyomdai előkészítés és flexó nyomóformagyártás technológiáit alkalmazva tesztnyomóformák készültek. A nyomóformák tesztelése valós nyomdai körülmények között történt. A kapott eredmények értékelésére a kitűzött feladatok szempontja szerint került sor. Az ipari gyakorlat által állított kérdésekre választ keresve történt a flexó nyomóformák felületén alkalmazható mikrocellás struktúrák viselkedésének vizsgálata. Kérdésként merült fel, hogy milyen módon lehet javítani a nyomóformák festékátadását, tekintettel a denzitásra és a festékterülésre az ipar által használt alapanyagtípusokon.

A kutatás további célja a flexó nyomtatás hatékonyságának lehetséges növelése, legfőképpen a nyomóformák számának csökkentése a nyomatminőség megtartása vagy emelése mellett. Vizsgálat tárgya továbbá a kiterjesztett színterű flexó nyomtatás alkalmazhatósága, előnyei, hátrányai és aktuális megítélése a magyarországi flexónyomdaiparban.

3. Az kutatás során elért eredmények összefoglalása

Fontos megjegyezni, hogy a doktori értekezés alkalmazástechnikai kutatásait csak bizonyos típusú csomagolóanyagokat gyártó cégek körére korlátozódik. Számos kihívással és magas minőségi igénnyel a keskeny-, közép- és szélespályás flexó nyomtatás szembesül, főként a címkék, műanyag vagy papíralapú csomagolóanyagok, alumínium és egyéb körülbelül 120 mikron vastagságig terjedő alapanyagok nyomtatásánál. Az említett területen áll a rendelkezésre a legtöbb gyakorlati információ, így kutatásainkat is erre a szegmensre alapoztuk. Nem vontuk be vizsgálatainkba a hullámkartont és egyéb csomagolóanyagot gyártó szegmenst. Még 2020-ban gyűjtöttük össze az adatokat a Magyarországon működő flexóval foglalkozó nyomdaipari vállalkozásokról. 60 céget sikerült feltérképezni, ahol rendelkeznek flexónyomdagéppel és nyomtatnak címkét, gyártanak számos alapanyagból síkfóliát, alumíniumot, különböző duplex vagy triplex alapanyagokat stb. A felmérés 2022 májusában történt meg kérdőívek segítségével. A kiértékelt kérdőívek kérdésfelvetései határozták meg kutatási témákat, melyek alapján a következőkben leírt vizsgálatok és tézisek születtek.

3.1. Felületérdesítés és mikrocellás struktúrák a flexó nyomóformákon

A felületi struktúrák működése nem vetíthető előre, s nem alapulhat feltételezéseken. A flexó nyomtatásban gyakran állhat elő jelenség, melynek a papírforma szerint működnie kellene, a valóságban azonban ez nincs mindig így. Nyomdai tesztek segítségével vizsgáltam meg a felületi struktúrák működését, illetve a kérdésfeltevés igazolhatóságát, hogy a felületi mikrocellás struktúrák minden alapanyagon működnek és javítják a festékátadást.

4 magyarországi flexó nyomdában kaptam lehetőséget tesztjeim elvégzésére. Mind a négy nyomda UV technológiával dolgozik keskenypályás nyomdagépeken. Fő profiljuk a címke és a zsugorsleeve. Az összehasonlíthatóság miatt fontos az egymáshoz nagyon hasonlatosan dolgozó tesztalanyok kiválasztása. A négy nyomdában összesen tizenöt fajta alapanyagra harminc darab nyomatminta készült el. Négy különböző nyomóforma készült a tesztekhez, mindegyik nyomdának személyre szabva a megfelelő méret alapján. A méretkorlátot a nyomdagépek szélessége és a rendelkezésre álló nyomtatott alapanyag szélessége adta meg. Mindegyik nyomdának elkészült egy „nyomó-klisé” és egy fehér alányomás az átlátszó alapanyagok nyomtatásához. Cián festékkel is és fekete festékkel is készültek el a tesztek. Ez azért szükséges, mivel a cián nyomatminta eredményeiből relevánsan lehet következtetni a bíbor és a sárga színek nyomdai karakterisztikájára. Külön mintát kértünk azonban a fekete színhez, mert a fekete festék tapasztalataink alapján gyakran mutat más jellemzőket, mint a többi color szín. Az alább felsorolt tizenöt alapanyagra készült a teszt.

1. PAP Silver (Nyomda 1)	7. PP WH (Nyomda 2)	13.PP WH (Nyomda 4)
2. PAP WH (Nyomda 1)	8. PE WH (Nyomda 3)	14.PAP WH (Nyomda 4)
3. PP Clear (Nyomda 1)	9. PAP WH (Nyomda 3)	15. PAP KR (Nyomda 4)
4. PP Silver (Nyomda 1)	10.PE TR (Nyomda 3)	
5. PE WH (Nyomda 2)	11.LIM WH (Nyomda 4)	
6. PAP– Raflacoat (Nyomda 2)	12.PET TR (Nyomda 4)	

A mérések az X-Rite eXact kézi fotospektrométerével történtek. A berendezés képes mérni a denzitást a nyomatokon. A denzitás sok tudomány- és iparágban használt fogalom. Alapvető jelentése „sűrűség”. Az optikában egy felület fedettségének mértékét jelenti és a 100%-os tónusokon mérendő.

A kutatás eredményeit vizsgálva az alábbi megállapítások tehetők:

- A felületi struktúra alkalmazása nem hoz denzitás emelkedést az összes típusú alapanyagon.
- Gyakorlati vizsgálataink alapján megállapíthatjuk, hogy papíron a felületérdesítés nem működik. Feltételezzük, hogy az összefüggés abban keresendő, hogy minél simább egy alapanyag felülete, annál jobban működnek a mikrocellák.
- Megállapíthatjuk, hogy a papíron kívül, az összes többi tesztelt alapanyagnál javulást hozott a felületi mikrocellás struktúrák alkalmazása.
- Megjegyezhetjük azt is, hogy míg a sima papíron nem működött a felületérdesítés, azonban az ezüst felületű papíron már igen.
- Legtöbb esetben az MCWSI, egy pixeles mikrocella szerepelt a legjobban.

Az 1.ábrán látható grafikon segítségével összefoglaljuk a kapott értékeket, eredményeket.

1.ábra: A felületi struktúrák által hozott eredmények összefoglalása

Az 5 darab papír alapú mintán a sima tónus a megfelelő beállítás. Az összes többi esetben, kettő kivételével az MCWSI struktúra a legmegfelelőbb, különböző lézerteljesítmények mellett. A kettő kivételből az egyik egy egyértelműleg bizonyított MG34 és struktúra a másik esetben pedig nem volt egyértelmű az eredmény.

1.tézis: A flexográfiában használatos nyomóformákon alkalmazott mikrocellás struktúrák javítják a festékátadás minőségét (denzitását) a szintetikus egyrétegű és öntapadó nyomathordozókon (polipropilén - vizsgált PP WH esetén maximum 0,22-es denzitásérték emelkedés, PP TR 0,14-0,22 emelkedés, polietilén – vizsgált PE WH esetén maximum 0,4-es denzitásérték emelkedés, PE TR 0,3 emelkedés, poliészter – vizsgált PET TR esetén 0,18-0,27-os denzitás emelkedés figyelhető meg). Papíron, illetve a strukturált felületű nyomathordozókon ugyanez a hatás nem mutatható ki.

3.2. A flexó nyomtatás sajátosságai barna kraft papíron

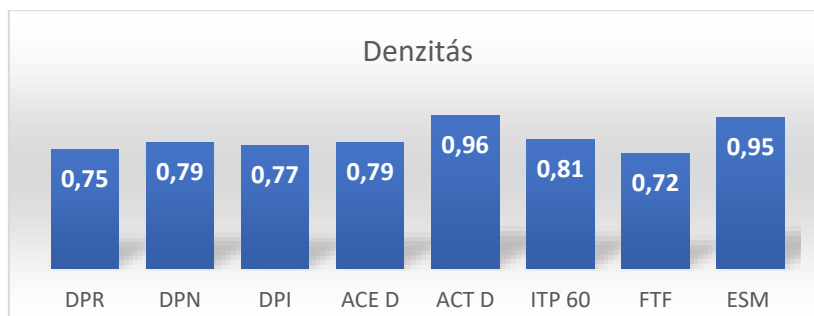
A kutatási munka célja annak vizsgálata volt, hogy a különböző felületi struktúrák és kliséalapanyagok milyen hatással vannak a barna kraft papírra történő oldószeres flexó nyomtatás minőségére. A barna kraft papír nyomtatásának témája folyamatosan aktuális. A nyomdaipari felmérés alapján kijelenthető, hogy a barna kraft papír előtérbe kerülése továbbra is folyamatban van. Emiatt került előtérbe, hogy megvizsgáljuk az alapanyag nyomtathatóságát, és megkeressük annak legoptimálisabb módját. A kraft papír színe és felületének inhomogenitása miatt ugyanis problémásan nyomtatható alapanyagoknak számít. A barna kraft papír nyomtatásának tesztjei a Krajcár Kft. Varga Flexo OK-288-as típusú nyomdagépén készültek el. A nyomdagép 1,14 mm vastagságú nyomóformákat használ. A teszteléshez számunkra a következő cégek alapanyagai álltak rendelkezésre: a DuPont, az XSYS (valamikori Flint Group) és a MacDermid. Az alábbi alapanyagokat teszteltük:

1. DuPont™ Cyrel® DPR	5. Flint Group nyloflex® ACT D
2. DuPont™ Cyrel® DPN	6. Flint Group nyloflex® FTF
3. DuPont™ Cyrel® DPI	7. MacDermid Lux® ITPM 60
4. Flint Group nyloflex® ACE D	8. DuPont™ Cyrel® EASY ESM

A kutatás eredményeit vizsgálva az alábbi megállapításokat tehetjük.

- A felületi struktúra alkalmazása nem hoz egyértelmű denzitás emelkedést a barna kraft papíron sem.
- Elmondható az oldószeres flexó nyomtatás esetében is, hogy a papír – műanyagalapú fóliákhoz képest - inhomogén felületén a mikrocellás struktúrák csak egy kivételes esetben hoztak pozitív eredményt.
- Gyakorlati vizsgálataink alapján megállapíthatjuk, hogy a barna kraft papíron a legpuhább kliséalapanyagok működtek a legjobban.
- Megállapítható az is, hogy a gyakorlat szempontjából legjobb eredményt a DuPont™ Cyrel® EASY ESM lemez hozta. A denzitása mindennemű kezelés nélkül 0,92 lett, ami az ipari felhasználás szempontjából fontos, mert kevesebb erőforrás-ráfordítással jár. A használata barna kraft papírra történő nyomtatáshoz a legpraktikusabb.
- Fontos azonban megemlíteni a nyloflex® ACT D lemez eredményeit is, amely felületi struktúra segítségével a DuPont™ Cyrel® EASY ESM lemezzel összehasonlítható 0,96-os denzitási eredményt hozott.

Az 2.ábrán összefoglaljuk az egyes alapanyagok által elért legjobb eredményeket.

1.ábra: A barna kraft papíron végzett tesztek eredményeinek összefoglalása

A kutatás korlátjaként megemlíteném, hogy a barna kraft papír egy specifikus alapanyag, az itt elért eredmények nem vonatkoztathatóak feltétlenül egyéb papír alapú alapanyagokra. A jövőre tekintve érdemes lenne a különböző papíralapú hordozókon hasonló vizsgálatokat végezni, akár bizonyos nyomdai

paraméterek változtatása és hatásaik analízise mellett (nyomtatási sebesség, festékviszkozitás), majd összehasonlítani az eredményeket.

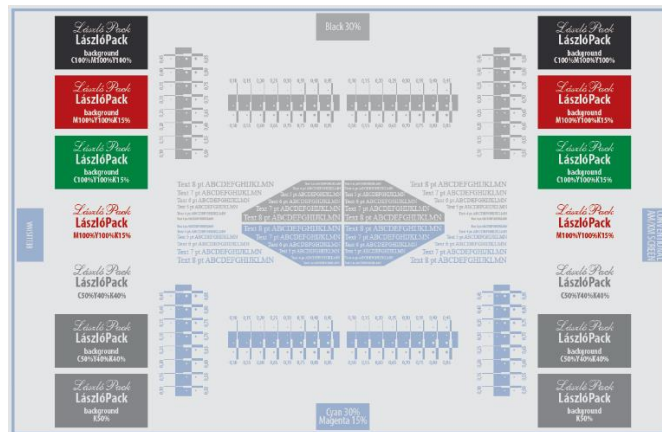
2.tézis: A barna kraft papírra történő nyomtatáskor a nyomdafesték denzitása jelentősen - akár 0,5 értékkel is - csökken a szintetikus egyrétegű és öntapadó nyomathordozókhoz képest (polipropilén, polietilén, poliészter), kizárólag az alapanyag jellege miatt. Barna kraft papír nyomathordozóra 0,25 értékkel is növelhető a denzitás puha, flat-top nyomóforma használatával, felületi struktúra alkalmazása nélkül. A nyomóforma keménységének csökkentése és mikrocéllás felületéresítés együttes alkalmazása a színvisszaadás tekintetében hoz összehasonlítható mértékű javulást, azonban ipari használatra a magasabb erőforrás-ráfordítás miatt kevésbé javasolt.

3.3. A flexó nyomtatás kritikus elemei

Akár a szakirodalomra, akár gyakorlati tapasztalatokra támaszkodva kijelenthetjük, hogy mindegyik modern nyomtatási technológiának vannak határai és kritikus elemei, melyek kivitelezésével vagy reprodukciójával az egyes nyomdatechnológiák nehezen küzdenek meg. Nincs ez másképp a flexó nyomtatás esetében sem. A flexóban a kritikus elemek közé tartoznak az alábbiak: tónusértékek, csúcsfények, pozitív és negatív vékony vonalak, pozitív és negatív vékony szövegek. A tónusértékek és fedettség optimalizálásával már az előzőekben is sokat foglalkoztunk. Láthatjuk, hogy megbízható megoldást a mikrocéllás struktúrák és a megfelelő összetételű kliséalapanyag kombinációja tud adni. A megfelelő csúcsfények nyomtatása – főleg árnyékokra, kifutókra gondolunk itt – úgyszintén a megfelelő nyomdai kalibráció kérdése. Kutatásom e részében azzal foglalkozom, hogy létezik-e beállítás vagy rácsstruktúra, amelynek segítségével a nyomdai előkészítés segíteni tud a nevezett kritikus elemek nyomtatásánál, viszont a többi grafikai elem sem szenved kárt.

Mindössze 3-4 éve vált elérhetővé egy digitálisan modulált rácsstruktúra flexó nyomtatáshoz. A technológiát Bellissima néven ismerhetjük és valójában digitálisan modulált rácsok (DMS) összességét jelenti, melyeket kifejezetten a flexográfia számára fejlesztettek és optimalizáltak. Ezeket a rácsszerkezeteket 4000 dpi felbontással világítják le, így rendkívül jó minőségű reprodukciót biztosítanak (meghaladják a 300 lpi-nek megfelelő minőséget), valamint mentesek a moiré-jelenségtől is. A Bellissimával készült nyomóformák használata enyhíti a flexó nyomtatás tipikus problémáit, mint a pontok közti hidak képződése, az elfolyás, elmosódás stb. (dot bridging, dot rivering, barring, bounce, slur), így sokkal stabilabb nyomtatási folyamatot eredményez.

A vizsgálat alapját egy összehasonlító nyomdai teszt adta. Egy szett nyomóformára került fel egy klasszikus AM ráccsal dolgozó struktúra 136 lpi felbontással, illetve a digitálisan modulált rács. A tesztre főként fényképeket, pozitív és negatív elemeket és szövegeket raktunk fel. A teszt vonatkozó része a 3. ábrán látható.

32.ábra: A látványterv részlete, melyen a vizsgált elemek láthatóak

A kutatás eredményeit vizsgálva az alábbi megállapításokat tehetjük:

- A megfelelő rácsstruktúra használatával az előkészítés sokat tud javítani a kritikus méretű vonalak és szövegek reprodukálhatóságán.
- Minél kisebb rácspontokkal és magasabb rácssűrűséggel tud egy adott rácsstruktúra operálni, annál jobb olvashatóság és megjeleníthetőség érhető el pozitív és negatív vonalak és szövegek esetében.

3.tézis: A flexográfiai nyomtatás során a sztochasztikus rozetta alkalmazása jelentős mértékben javítja az olvashatóságot kisméretű grafikai elemek esetében. Pozitív talpas kisbetűk esetében a 3pt betűméret klasszikus ráccsal olvashatatlan, de sztochasztikus rozettával olvasható. Pozitív talpas kisbetűk esetében klasszikus ráccsal a 4 és 5 pt betű kezd kivehetővé válni, de olvashatónak 6 pt-os nagyságtól tekinthető csak. Negatív talpas kisbetűk esetében sztochasztikus rozettával már a 3pt betűméret is jól kivehető, klasszikus AM rács esetén csak 6pt betűméretnél kezd olvashatóvá válni. A vizsgálatot egy tesztalany végezte. A használt betűtípusok a Times New Roman és a Myriad Pro voltak.

3.4. Színtérreprodukció a flexó nyomtatásban

Minden nyomdatechnológia célja a lehető legszélesebb színtérspektrum visszaadása, mely azonban az emberi szem által felfogható spektrumnak mindig csak egy bizonyos része lesz. Kutatásom folyamán arra a kérdésselvetésre kerestem a választ, hogy milyen a digitális nyomtatás színtérreprodukciója, hogy viszonyul egymáshoz a digitális és a flexó nyomtatás színtérreprodukciója, valamint milyen hatással van a nyomdai előkészítés (nyomóforma-gyártás technológiája) a flexó nyomtatás színtérreprodukciójára.

A kutatást a sóskúti Sipospack Kft. végezte el. Adottak voltak az ideális körülmények, tamit egy HP Indigo 20000 digitális nyomdagép jelentett ezesetben. A gép pályaszélessége 762 mm, nyomtatási sebessége 4-színes üzemmódban 101 láb/perc (30,78 méter/perc), 5 színes üzemmódban 82 láb/perc (25 méter/perc) és EPM üzemmódban 137 láb/perc (41 méter/perc). (Hewlett Packard, 2013). A tesztábra több fotóelemet, flexónyomdai teszteknel is használt tesztelemeket és egy 1472 tesztmezőből álló mérőábrát is tartalmazott, melyből ICC profil visszamérése is lehetséges volt.

A teszt alapanyaga 20 μ vastag átlátszó polipropilén volt. A méréshez a GMG szoftverrendszerét és az i1iO automata mérőkaral rendelkező berendezést használtuk.

A kutatás megvalósításához további színprofilokra volt szükség. A doktori tanulmányaim alatt folyamatosan és célirányosan gyűjtöttem az anyagot ehhez a kutatáshoz. Az elmúlt 2-2,5 év folyamán megvalósított színtértesztekből válogattam össze mintákat úgy, hogy képviselve legyen több nyomda, az

oldószeres és UV technológia, illetve többféle nyomóformagyártási eljárás, s mindez természetesen több különböző nyomdaipari vállalkozástól.

10 darab flexónyomtatással készült színprofil került be a vizsgálatba:

Sorszám	Nyomtatott alapanyag	Nyomóforma típusa	Nyomóformagyártási technológia	Festék típusa
1.	PP TR	MacDermid Lux® ITPTM 60	Bellissima DMS	UV
2.	PP TR	MacDermid Lux® ITPTM 60	Bellissima DMS	UV
3.	PP TR	Kodak Flexcel FNXH	Kodak NX A	UV
4.	PP TR	DuPont™ Cyrel® ESXR	Digital Flat Pixel A	UV
5.	PP TR	DuPont™ Cyrel® DPN	Classic Digital	oldószer
6.	PP TR	MacDermid Lux® ITPTM 60	Bellissima DMS	oldószer
7.	PP TR	Kodak Flexcel FNXH	Kodak NX A	oldószer
8.	PP TR	DuPont™ Cyrel® ESXR	Digital Flat Pixel A	oldószer
9.	PP TR	MacDermid Lux® ITPTM 60	Bellissima DMS	oldószer
10.	PP TR	Kodak Flexcel FNXH	Kodak NX A	oldószer

A felsorolt mintákból az ICC profilok szintén a fent említett GMG szoftverrel és i1iO mérőberendezéssel készültek. Ezáltal 11 ICC profil állt rendelkezésre, melyeket a Gamutvision elnevezésű szoftver segítségével kerültek összehasonlításra. A szoftver képes vizuálisan összehasonlítani és ábrázolni két ICC profilt, továbbá számszerűen ki tudja fejezni a színtér tartományát, melyet a „gamut volumes” információ ad meg. Az alábbi eredményeket kaptuk:

Sz.	ANY	Nyomóforma	Festék	Nyomda	GV	% to Lab	% to D
1.	PP TR	Digitális	digitális	NY 1	460722	54,84 %	100%
2.	PP TR	Bellissima	UV	NY 2	348449	41,47 %	75,63 %
3.	PP TR	Bellissima	UV	NY 3	407321	48,48 %	88,40 %
4.	PP TR	Kodak	UV	NY 3	388433	46,23 %	84,30 %
5.	PP TR	Digital Flat	UV	NY 3	340696	40,55 %	73,94 %
6.	PP TR	Classic Digital	oldószer	NY 4	341701	40,67 %	74,16 %
7.	PP TR	Bellissima	oldószer	NY 5	397610	47,33 %	86,30 %
8.	PP TR	Kodak	oldószer	NY 6	297472	35,41 %	64,56 %
9.	PP TR	Digital Flat	oldószer	NY 6	398108	47,39 %	86,40 %
10.	PP TR	Bellissima	oldószer	NY 6	386358	45,99 %	83,85 %
11.	PP TR	Kodak	oldószer	NY 7	419919	49,98 %	91,14 %

Ezen eredmények alapján az alábbi megállapítások tehetőek:

- A digitális és a flexónyomdatechnológia az Lab színspektrumnak hozzávetőlegesen a felét tudja lefedni. Közülük a digitális nyomdatechnológia megelőzte a vizsgált flexó minták közül legjobban szereplőt 4,86%-kal.
- A nyomóforma technológiája és típusa hatással van a flexó nyomtatás színtérreprodukciójára. Ennek bizonyítékát láthatjuk a 3-4-5. mintán, illetve a 8-9-10.mintán. Ezek a minták azonos nyomdánál készültek, ugyanazon a nyomdagépen nyomtatták őket, azonos anilox, festékbeállítás, alapanyag és a gépmesterek azonossága. mellett. Ennek ellenére látszik, hogy mindkét esetben nagy eltérések vannak a gamut tartományok között. A 2.számú nyomdánál, aki egy UV festékkel dolgozó nyomda volt, a gamut tartomány-ingadozás intervalluma 340696 – 407321, ami egy 66625-ös értéket mutat. A 6. számú nyomda esetében ez az érték még magasabb: az intervallum 297472-398108, melyből a vonatkozó érték 100636, ami már relevánsnak tekintendő, hiszen a magasabb értékhez hasonlítva a másik nyomóforma színtérteljesítménye mindössze 74,72%.
- A nyomóformán alkalmazott rácsszerkezet is befolyásolja a flexó nyomtatás színtérreprodukcióját.
- Megfigyelhetjük a flexó nyomtatás számos tényező által okozott befolyásoltságát. Ezt bizonyítja a 2-es és a 3-as minta. Két különböző nyomda készítette a mintákat, de azonos volt a nyomdagép típusa és gyártója, a nyomóforma, a nyomtatott alapanyag. Két különböző cég szállítja be a két nyomdába

a festéket. Ez a különbség 58872 gamut tartomány különbséget okozott. Az első nyomda a másodikhoz képest csak 85,54%-os teljesítmény tudott ezen a területen nyújtani.

A jövőbeni kutatásokat tekintve érdekes kérdésfeltevésnek tekinteném azon eljárások kutatását, melyek a flexó nyomtatás területén növelhetik a reprodukálható színspektrum tartományát.

4.tézis: Az elektrofotográfiai elvű digitális nyomtatási technológiával érhető el a legnagyobb reprodukálható színtér az oldószeres flexó nyomtatás, az UV flexó nyomtatás, az UV EGP flexó nyomtatás és a digitális nyomtatás színtérének összehasonlítása alapján, az egyik leggyakrabban használt nyomathordozón: 12 mikron vastagságú transzparens poliészter alapanyagon fordított állásban. Flexográfiai nyomtatási technológiával a legjobb eredmény - 91,14% (a digitális nyomtatás színterét 100%-nak tekintve) oldószeres festékrendszerrel és „félig digitális”, flat-top nyomóformákkal volt elérhető.

3.5. A kiterjesztett színterű flexó nyomtatás (EGP) alkalmazása a gyakorlatban

Napjainkban a flexó nyomtatásban a legelterjedtebb nyomtatási mód az az alap CMYK színek és a kiegészítő Pantone® színekkel történő nyomtatás. A flexó nyomtatásban a Pantone® színeket leggyakrabban 3 esetben használjuk: ha egy logónak vagy hasonló rendeltetésű más elemnek kötött színe van (brand, logó stb.), ha a flexó technológiának nehézséget okoz egy-egy elem megoldása több szín egymásra nyomtatásából (vékony pozitív vagy negatív szövegek és vonalak), ha egy választott szín nem reprodukálható megfelelően a CMYK alapszínekből.

A kiterjesztett színterű flexó nyomtatás (Extended Gamut Printing = EGP) lényege az lenne, hogy gyakorlatilag 3 állandó direkt szín használatával a legtöbb Pantone® színt le kellene fednie a jelenleg elfogadott elméleti feltevések alapján. Mivel a legtöbb flexónyomdagép 8 színes, ezért ez a nyomtatási eljárás a 4 alapszínnel + 3 direkt színnel és 1 fehér alányomással számol. Ezek a színek a narancs, zöld és a lila.

Az EGP nyomtatás előnyeiként nevezhetjük meg az alábbiakat.

- Elég csak alacsony számú színt raktáron tartani.
- Nem kell minden nyomtatás után átmosni a nyomdagépet.
- Rövidülnek a beállási és átállási idők.

Feltehetnénk a kérdést, hogy akkor miért nem dolgozik mindenki ezzel az eljárással. A válasz abban keresendő, hogy az EGP technológiával dolgozó folyamatnál:

- a nyomdagépnek rendkívül precíz passzertartással kell rendelkeznie (pl. képzeljünk el barna színárnyalatú apró szövegeket),
- speciális színrebonítás szükséges,
- szigorúan standardizált nyomdai körülményekre van szükség.

Kutatásom ide vonatkozó részében ismét a színreprodukcióval foglalkoztam. Arra kerestem a választ, hogy amennyiben egy megfelelő műszaki háttérrel rendelkező nyomda átáll az EGP nyomtatásra, milyen mértékben tudja valóban reprodukálni az EGP nyomtatás a Pantone® színeket.

5.tézis: A kiterjesztett színterű flexó nyomtatás (EGP) alkalmazásának hatásvizsgálatai igazolják, hogy alkalmazásával a Pantone® direkt színek többségét lehetséges többszínnyomtatással előállítani (kiváltva a direktszín nyomtatást), főként a vörös, barna és zöld színárnyalatok esetében. A CIELAB színtér –b tengelye körül elhelyezkedő színeknél, illetve a +a és a +b tengelyek tartományainak határán az EGP nyomtatási technológia sem képes – az elvárt – $\Delta E=2$ érték alatt tartani a színeltérést, a direktszín nyomtatáshoz képest.

4. A kutatómunkával kapcsolatos fontosabb publikációk

A doktori disszertációhoz végzett kutatások folyamán az alább felsorolt cikkeim jelentek meg:

1. Maňúrová Klaudia, Horváth Csaba, Preklet Edina: **Szintérreprodukció a csomagolóanyag-nyomtatásban – A flexográfiai és a digitális nyomtatás komparatív vizsgálata.** In: Csiha, Csilla (szerk.) Wood 4 Sustainability : Processing, Construction, Products and Design 2024. Sopron, Magyarország: Soproni Egyetem Kiadó (2024) 281 p. pp. 67-78., 12 p. ISBN: 9789633345412
2. Csaba, Horvath; Klaudia, Manurova; Edina, Preklet; Ferenc, Varza: **Investigation of relationships between the flexographic printing plate patterning and the anilox surface and volume in case of solid white ink printing on transparent materials.** In: Cathy, Ridgway (szerk.) Advances in Printing and Media Technology, Vol. XLVII. Greenville (SC), Amerikai Egyesült Államok: International Association of Research Organizations for the Information, Media and Graphic Arts Industries (IARIGAI) (2022) pp. 12-18., 7 p.
3. Klaudia, MAŇÚROVÁ; Edina, PREKLET; Csaba, HORVÁTH; Viktor, VETÉSI: **STANDARDIZATION POSSIBILITIES OF PREPRESS WORKS AND FLEXOPRINTING BY A UNIVERSAL TESTCHART.** In: Csanák, Edit (szerk.) 8TH INTERNATIONAL JOINT CONFERENCE ON ENVIRONMENTAL AND LIGHT INDUSTRY TECHNOLOGIES. Budapest, Magyarország: Óbudai Egyetem (2021) pp. 48-56., 9 p.
4. Horváth, Csaba; Várza, Ferenc; Maňúrová, Klaudia: **Analysis of the Matte Varnishing Structure of Flexible-walled Packaging Materials In the Case of Flexographic Printing Technology.** In: s., n. Proceedings of the Technical Association of the Graphic Arts, TAGA. Oklahoma City (OK), Amerikai Egyesült Államok : Technical Association of the Graphic Arts (TAGA) (2022) pp. 1-10. , 10 p. - [SCOPUS referált](#)
5. Horváth, Csaba ; Várza, Ferenc ; Maňúrová, Klaudia: **Analysis of the flexo printed matte varnishing structure of polyester substrate.** In: Kašiković, Nemanja; Novaković, Dragoljub; Pavlović, Živko; Dedijer, Sandra (szerk.) The Eleventh International Symposium GRID 2022: Proceedings; Novi Sad, Szerbia: University of Novi Sad, Faculty of technical sciences, Department of graphic engineering and design (2022) 892 p. pp. 343-348. , 6 p.– [SCOPUS referált](#)
6. Horváth, Csaba; Klaudia, Palova: **Relationships Between the Surface Texture of Flexographic Printing Plates and Printability of Kraft Paper.** In: Proceedings of the 71th TAGA (Technical Association of the Graphic Arts) Annual International Technical Conference, March 17-20, 2019, Minneapolis, MN, United States (2019) pp. 176-188., 13 p.– [SCOPUS referált](#)
7. Maňúrová, Klaudia Joóbné, Preklet Edina; Horváth, Csaba; Várza, Ferenc: **A FLEXÓ NYOMTATÁS ÉS NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS STANDARDIZÁLÁSI ÉS OPTIMALIZÁLÁSI LEHETŐSÉGEINEK VIZSGÁLATA A MAGYARORSZÁGI NYOMDÁKBAN.** In: Koncz, István; Szova, Ilona (szerk.) TIZENKILENC ÉVE AZ EURÓPAI MAGYARORSZÁG TUDOMÁNYOS MEGÚJULÁSA ÉS A FIATAL KUTATÓK SZOLGÁLATÁBAN: A PEME XXIII. PhD – Konferenciájának előadásai (Budapest, 2022. április 28.) Budapest, Magyarország : Professzorok az Európai Magyarországiért Egyesület (2022) 163 p. pp. 114-125., 12 p.
8. Klaudia, Maňúrová;Csaba, Horváth; Viktor, Vetési: **Investigation of Relationships between Light and Weather Resistance.** In: Ridgway, C. (szerk.) Advanced in Printing and Media Technology VOL: XLVI (Published by IARIGAI – International Association of Research Organizations for the Information, Media and Graphic Arts Industries) Darmstadt, Németország: International Association of Research Organizations for the Information, Media and Graphic Arts Industries (IARIGAI) (2019) pp. 135-143. , 9 p.
9. Horváth, Csaba; Koltai, László; Maňúrová, Klaudia: **Prospects for the future of commercial printing.** In: Dedijer, Sandra (szerk.) Proceedings – The Tenth International Symposium GRID 2020. Novi Sad, Szerbia: University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences (2020) 736 p. pp. 413-420. , 8 p. – [SCOPUS referált](#)
10. Manurova, Klaudia; Horváth, Csaba: **A koronavírus-válság hatásai a magyar nyomdaiparra.** In: Czeglédy, Tamás; Resperger, Richárd (szerk.) VÁLSÁG ÉS KILÁBALÁS: INNOVATÍV MEGOLDÁSOK Nemzetközi Tudományos

Konferencia Sopron, 2020. november 5. – Konferenciakötet, Sopron – Conference Proceedings Sopron, Magyarország: Soproni Egyetemi Kiadó (2020) 592 p.

11. Manurova, Klaudia; Horvath, Csaba: **HOW TO BUILD SUSTAINABLE, GREEN PRINTING PLANTS?** In: 20th SGEM International Multidisciplinary Scientific GeoConference Proceedings 2020, pp. 201-210., 10 p. – [SCOPUS referált](#)
12. Manurova, Klaudia: **Új lehetőségek a flexó nyomóforma készítésben a Belissima digitálisan modulált rácsának köszönhetően.** MAGYAR GRAFIKA 65 : 1 pp. 23-27. , 5 p. (2021)
13. Klaudia, Maňúrová; Csaba, Horváth: **Megatrendy v oblasti potlačených obalových materiálov v Európe.** In: Michal, Čeppan; Milan, Mikula; Vladimír, Dvonka; Viera, Jančovičová; Lukáš, Gál; Pavol, Gemeiner; Katarína, Vizárová; Štefan, Šutý; Radko, Tiňo (szerk.) Proceedings of reviewed joint conferences "Wood, Pulp and Paper 2020 and Polygrafia Academica 2020. Pozsony, Szlovákia: Vydala Slovenská chemická knižnica FCHPT STU (2020) pp. 78-84., 7 p.
14. Klaudia, Pálová: **THE ASPECTS OF ECODESIGN AT PRODUCTS MADE FROM KRAFT PAPER IN THE CONTEMPORARY PACKAGING INDUSTRY.** In: s.n. (szerk.) 60th International Student Scientific Conference, Volume of Articles Zvolen, Szlovákia: Technical University Zvolen (2019) pp. 73-79., 7 p.
15. Pál, Klaudia; Horváth, Csaba: **Összefüggések vizsgálata a flexó nyomóformák felületi struktúrája és a csomagolóstechnológiában alkalmazott kraft papír nyomtathatósága között.** In: Koltai, László (szerk.) Tudományos-, Műszaki és Művészeti Közlemények Budapest, Magyarország: Óbudai Egyetem (2018) pp. 152-163., 12 p.
16. Horváth, Csaba; Pálová, Klaudia: **Relationships between the surface texture of flexographic printing plates and the printability of Kraft paper** In: Köse, E.; Sevendik, Ü. O. Proceedings of 6th International Conference for Printing Technologies. Isztambul, Törökország: Istanbul Teknik Üniversitesi (2018) pp. 669-679., 11 p.
17. Palova, Klaudia: **Biztonsági címke formakészítése.** MAGYAR GRAFIKA: pp. 18-20. , 3 p. (2016).

5. Felhasznált irodalom

- Horváth, Cs., Koltai, L. (2019) A csomagolási trendek és az európai nyomtatott csomagolóanyag gyártás jellemzői című cikkében. Available at: https://horvathcsaba.eu/wp-content/uploads/2019/11/cikk_140.pdf (Accessed: 5 July 2024).
- Hewlett Packard (2013) HP Indigo 20000 digital press. White Paper. Available at: https://www.hp.com/hpinfo/newsroom/press_kits/2014/HPatInterpack/Indigo20000_Data.pdf (Accessed: 04 June 2024).